

2. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky J. Mihála na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Gibalovej vo veci faktorov ovplyvňujúcich výšku starobných dôchodkov



Josef Mihal

podpredseda vlády a minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum: zaevidovania:		
13 -01- 2011		
Číslo spisu: SEPR - 15 2011		
Listy	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 12. januára 2011
Číslo: II/1-30/2010-50276

Vážená pani poslankyňa,

na 9. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky ste sa na mňa obrátila s interpeláciou, v ktorej poukazujete na to, že súčasný percentuálny spôsob zvyšovania dôchodkov prehlbuje rozdiely medzi vysokými a nízkymi dôchodkami. Súčasne tiež tvrdíte, že existuje disproporcia, spôsobená mechanizmom každoročnej úpravy dôchodkovej hodnoty, ktorá vnáša ešte väčšie rozdiely do výšky dôchodkov priznaných v rôznych rokoch. V tejto súvislosti ma žiadate o predloženie štatistických údajov za obdobie rokov 2000 až 2010, týkajúcich sa dôchodkovej hodnoty a priemernej výšky starobných dôchodkov novopriznaných a všetkých vyplácaných (t.j. tzv. nových a starých).

Príslušné štatistické údaje Vám predkladám v prílohe. Údaje o dôchodkovej hodnote uvádzam až od roku 2004, kedy bola dôchodková hodnota prvýkrát zavedená zákonom o sociálnom poistení. Čo sa týka súčasného percentuálneho spôsobu zvyšovania dôchodkov, táto problematika je Vám iste dobre známa. Je tiež súčasťou Programového vyhlásenia vlády a bola súčasťou novely zákona o sociálnom poistení, v rámci ktorej ministerstvo navrhlo zmenu v spôsobe zvyšovania dôchodkov (pevná suma, závislosť od rastu spotrebiteľských cien). K mechanizmu každoročnej úpravy dôchodkovej hodnoty poznamenávam nasledovné:

Počiatočná dôchodková hodnota (183,58 Sk v roku 2004) a jej každoročná úprava v závislosti od rastu priemernej mzdy v hospodárstve zaručuje, že ak poistenec „A“ získal (napríklad) 40 osobných mzdových bodov k 1. januáru roka „r“ a poistenec „B“ získal rovnaký počet osobných mzdových bodov k 1. januáru roka „r+k“, potom na začiatku je dôchodcovi „A“ vymeraný starobný dôchodok vo výške cca 50 % z priemernej mzdy z roku „r-1“ a dôchodcovi „B“ starobný dôchodok vo výške cca 50 % z priemernej mzdy z roku „r+k-1“.

Ak by sa počas nasledujúcich (napríklad) 20 rokov v scenári reálneho rastu priemernej mzdy znižovala úroveň ich dôchodkov z hľadiska rastu priemernej mzdy o jeden percentuálny bod ročne, obaja by mali približne rovnaký vývoj úrovne svojich dôchodkov, úrovne posudzovanej z hľadiska rastu miezd, a tento vývoj by popisovala postupnosť 50,49,48, ..., 30. Obaja dôchodcovia by navyše, jeden počas obdobia od roka „r“ po rok „r+20“ a druhý počas obdobia od roka „r+k“ po rok „r+k+20“, mali približne rovnaký súčet relatívnych úrovní svojich dôchodkov. Podotýkam, že takéto hodnotenie je plne v súlade so štatistickou praxou a parametrami priebežne financovaného dôchodkového systému.

Poznamenávam, že ak by kritériom pre posudzovanie problému starobných dôchodkov priznaných v rôznych rokoch bolo porovnávanie nominálnej hodnoty dôchodkov dôchodcov „A“ a „B“ v roku „r+k“, potom by zvyšovanie dôchodkov muselo prebiehať podľa rastu priemernej mzdy. To by však vzhľadom na očakávaný demografický vývoj bolo z finančného hľadiska neúnosné, a preto by musela byť počiatočná dôchodková hodnota

v roku 2004 nastavená podstatne nižšie. A to by viedlo k ďalším problémom, predovšetkým s plnením medzinárodných noriem o minimálnom sociálnom zabezpečení, ktoré sa Slovensko zaviazalo rešpektovať. V tomto kontexte kritika mechanizmu úpravy dôchodkovej hodnoty nie je oprávnená. Som toho názoru, že zvýšiť mieru solidarity v dôchodkovom systéme možno pomocou iných vhodných zmien v konštrukcii starobného dôchodku (a dôchodkov z neho odvodených), resp. prostredníctvom zmeny v spôsobe zvyšovania dôchodkov alebo zavedením minimálneho dôchodku. Aby uskutočnené zmeny boli systémové je však nutné viesť o týchto možnostiach diskusiu.

S pozdravom

Príloha: 1

Vážená pani
Monika Gibalová
poslankyňa NR SR
Výbor NR SR pre sociálne veci
Bratislava

Príloha

Rok	Výška ADH v €	Priemerná výška starobného dôchodku v €	
		vyplácaného v danom roku	priznaného v danom roku
2000	x	178,6	189,7
2001	x	191,9	201,1
2002	x	202,6	212,0
2003	x	215,9	223,7
2004	6,0937	233,9	273,6
2005	6,4831	256,0	280,7
2006	7,1261	273,1	272,6
2007	7,6847	294,9	290,1
2008	8,2699	313,1	329,2
2009	8,9955	339,7	377,1
2010	9,2246	352,4*	352,4*

pozn. použitý konverzný kurz

* k 30. novembru 2010